

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง ศักยภาพการดำเนินงานและความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูสารสนเทศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ทั้งหมด 182 โรงเรียน จำนวน 364 คน จำแนกได้ดังนี้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา

1.1.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก	55 โรงเรียน	จำนวน 55 คน
1.1.2 สถานศึกษาขนาดกลาง	89 โรงเรียน	จำนวน 89 คน
1.1.3 สถานศึกษาขนาดใหญ่	38 โรงเรียน	จำนวน 38 คน

1.2 ครูสารสนเทศที่รับผิดชอบงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา

1.2.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก	55 โรงเรียน	จำนวน 55 คน
1.2.2 สถานศึกษาขนาดกลาง	89 โรงเรียน	จำนวน 89 คน
1.2.3 สถานศึกษาขนาดใหญ่	38 โรงเรียน	จำนวน 38 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซีและมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง 308 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 154 คน และครูสารสนเทศ 154 คน สุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น ตามขนาดโรงเรียน

2.1 แบ่งสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ตามขนาดของโรงเรียนออกเป็น 3 ขนาด คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

2.2 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามขนาดของโรงเรียน โดยใช้ตารางของ เครจซี่และมอร์แกน (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 39 – 44) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างดังแสดง ในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดโรงเรียน	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
	เล็ก	กลาง	ใหญ่	รวม	เล็ก	กลาง	ใหญ่	รวม
สถานภาพ								
ผู้บริหาร	55	89	38	182	48	72	34	154
ครูสารสนเทศ	55	89	38	182	48	72	34	154
รวม	110	178	76	364	96	144	68	308

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานและความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 มี 2 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ให้ข้อมูล เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการและเติมคำตอบในช่องว่าง จำนวน 15 ข้อ

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานและความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ของลิเคิร์ต (Likert) จำนวน 40 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิดให้ผู้ตอบคำถามได้แสดงความคิดเห็น โดยอิสระ

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือประเมินผลการดำเนินงานได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จากเอกสาร ตำรา ผลงานวิจัย
2. ศึกษาหลักการและวิธีการสร้างเครื่องมือและเทคนิคในการรวบรวมข้อมูล จากเอกสาร ตำรา เกี่ยวกับการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ
3. สร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานและความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูสารสนเทศที่รับผิดชอบงานเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา เป็นแบบสอบถามสำรวจรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า และแบบปลายเปิด
4. นำแบบสอบถามเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมเบื้องต้น
5. ปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่องตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
6. นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คนตรวจสอบเพื่อหาค่าความสอดคล้องด้านเนื้อหา ด้านโครงสร้างทั่วไป และด้านภาษา ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย ดังนี้
  - 6.1 นายวิมาน กริอุณะ ศษ.ม. (เทคโนโลยีทางการศึกษา) ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3
  - 6.2 นายอร่ามศักดิ์ ชัยชิต กศ.ม. (ไทยคดีศึกษา) ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3
  - 6.3 นายอุทาน บุญเลิศ กศ.ม (การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านหนองผักแว่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3
  - 6.4 นายสุรสิทธิ์ สิทธิอมร กศ.ม (การวัดผลการศึกษา) ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านเหล่าใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3

6.5 นายจรูญรัตน์ ส่งศรี กศ.ม (การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านโคกนิคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3

7. นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารและครูสารสนเทศในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 จำนวน 30 คน

8. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น .96

9. สร้างเครื่องมือฉบับจริง แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำมาศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยจะได้ดำเนินการดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม
2. นำหนังสือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ถึง ผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามจำนวน 308 คน
3. ประสานงานกับสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม
4. นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีนำไปเก็บรวบรวมด้วยตนเอง และจัดส่งแบบสอบถามและเก็บแบบสอบถามทางไปรษณีย์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะได้ดำเนินการ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม
  - 1.1 ตรวจสอบและให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ

ระดับการประเมิน	ค่าคะแนนที่ให้
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

1.2 นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าสถิติด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ เพื่อหาค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

1.3 นำผลการวิเคราะห์ที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย ค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 100)

ค่าเฉลี่ย	ระดับปฏิบัติ
4.51 - 5.00	มากที่สุด
3.51 - 4.50	มาก
2.51 - 3.50	ปานกลาง
1.51 - 2.50	น้อย
1.00 - 1.50	น้อยที่สุด

1.4 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ แปลผล

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสารสนเทศที่มีต่อสภาพการดำเนินงานและความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3

3. เปรียบเทียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสารสนเทศที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดของสถานศึกษาต่างกันต่อสภาพการดำเนินงานและความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกเป็น

1.1 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 96)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \frac{\sum S_i^2}{S_i^2}$$

- เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
 k แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
 S_i^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
 S_i^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

2.1.1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

- เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
 N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

2.1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

$$S = \sqrt{\frac{\sum (X_i - \bar{X})^2}{N-1}}$$

- เมื่อ S แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 X_i แทน คะแนนแต่ละตัวตั้งแต่ตัวที่ 1 ถึงตัวที่ i
 $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม
 $\sum$ แทน ผลรวม

2.2 สถิติทดสอบสมมติฐาน

2.2.1 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสารสนเทศที่มีต่อสภาพการดำเนินงานและความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ด้วยการทดสอบค่าที (t-test)

2.2.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสารสนเทศที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันต่อสภาพการดำเนินงานและความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน โดยใช้ค่าเอฟ (F-test) ชนิดการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way Analysis of variance) เมื่อพบความแตกต่างจะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเซฟเฟ้ (Scheffe's) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 116)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY